

# Żerkowski, Jan

---

## Moja współpraca ze Spółdzielnią "Zgoda" w Płocku

---

Notatki Płockie 25/2-103, 3

---

1980

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej [bazhum.muzhp.pl](http://bazhum.muzhp.pl), gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych [mazowsze.hist.pl](http://mazowsze.hist.pl).

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

# Moja współpraca ze spółdzielnią „Zgoda” w Płocku

„Zgoda” w okresie międzywojennym była czynnym członkiem Warszawskiej Rady Okręgowej „Społem” w Warszawie. Będąc w tym okresie Przewodniczącym Rady Okręgowej, miałem częste kontakty z działaczami „Zgody”. W skład Rady Okręgowej wchodził kierownik (dyrektor) Wojciech Litewski. Był on długoletnim kierownikiem spółdzielni. „Zgoda” cieszyła się dużym autorytetem na terenie Warszawskiego Oddziału i Rady Okręgowej „Społem”. Na Zjazdy Okręgowe przyjeżdżali znani i długoletni aktywiści „Zgody” — Stefan Pudlik i Henryk Ławczyński. Wystąpienia działaczy i delegatów „Zgody” na terenie tych zjazdów cechowała powaga i solidność. Wypływało to również z faktu, że „Zgoda” była jedną z największych Spółdzielni Okręgu Warszawskiego. Obroty handlowe były duże — ponad 1 mln zł, co na owe czasy było uważane za duży efekt handlowy. „Zgoda” była poważną i dobrze zagospodarowaną spółdzielnią i cieszyła się wielkim autorytetem.

Po wyzwoleniu „Zgoda” w Polsce Ludowej rozwinęła szeroką działalność handlową i społeczno-wychowawczą. Należy również podkreślić jej pracę samorządową i społeczno-wychowawczą.

W konkursie „Społem” dotyczącym werbowania nowych członków w 1959 r. „Zgoda” uzyskała w kraju poczesne miejsce. Jednym z najpoważniejszych osiągnięć społeczno-wychowawczych było zorganizowanie w latach sześćdziesiątych zespołu pieśni i tańca w skład którego wchodziło 70 osób. Zespół ten był znany w całym kraju. Występował m.in. w Warszawie w 1962 r. z okazji Międzynarodowego Dnia Spółdzielczości. Jako b. Wiceprezes Zarządu „Społem” ZSS miałem bliski kontakt z Prezesem Zarządu „Zgody” Franciszkiem Ostrowskim, wiceprezesem Wacławem Ćwikiem i głównym księgowym Leonem Dzierżanowskim.

Wielkim i radosnym faktem w 1965 r. było zbudowanie przez Spółdzielnię Spółdzielczego Domu Handlowego przy ul. Tumskiej. Cieszyliśmy się tym wielkim osiągnięciem.

W styczniu 1958 r. zawarta została w Warszawie umowa — o wzajemnej wymianie towarowej między „Społem” ZSS i „Centrosojuzem” w Moskwie. Delegacja radziecka zwiedziła z tej okazji najstarszą spółdzielnię spożywców. Delegacja z tow. P. A. Kabanowem na czele zwiedziła Spółdzielnię oraz była na koncercie z udziałem zespołu pieśni i tańca sp. „Zgoda”. Brałem łącznie z innymi członkami Zarządu „Społem” ZSS w tej wycieczce udział. Zwłaszcza podobało się delegacji radzieckiej piosenka „Szła dziewczynka do laseczka”.

Ciekawym wydarzeniem była wycieczka do Płocka Delegacji Międzynarodowego Związku Spółdzielczego w 1965 roku. Delegacja ta brała

udział w 34 Zjeździe Delegatów „Społem” ZSS. Prowadziliśmy z Dyr. Okręgu M. Niczmanem tę delegację. W Płocku delegacja zwiedziła placówki spółdzielcze oraz specjalnie interesowała się pierwszym sklepem „Zgody” założonym w 1870 roku. Zachowało się zdjęcie fotograficzne tego spotkania.

Delegacja MZS wzięła udział w występie artystycznym Zespołu Pieśni i Tańca Spółdzielni „Zgoda”. Program ten zrobił na uczestnikach duże wrażenie.



Spółdzielczy Dom Handlowy przy ul. Tumskiej

Największym przeżyciem dla mnie był udział w Jubileuszowej Akademii z racji 90-lecia Spółdzielni „Zgoda” w dniu 9 kwietnia 1960 r. W uroczystości wzięło udział kilkadziesiąt członków Spółdzielni. Również wielki był udział gości a mianowicie — wzięli udział: Prezes Zarządu „Społem” Jadwiga Łokkaj, Minister Emil Kołodziej, działacze spółdzielcy — Stanisław Szwalbe, Tadeusz Jańczyk, Daniel Kuszewski, Stanisław Bednarski, Tadeusz Wojnowski i inni. Na akademii o historii spółdzielczości spożywców w Polsce ja przemawiałem jako wiceprezes Zarządu „Społem” ZSS. Historię Spółdzielni „Zgoda” przedstawił Prezes Zarządu „Zgody” Franciszek Ostrowski.

Cała ludność Płocka przeżywała tę radosną rocznicę spółdzielni „Zgoda”. Na wszystkich sklepach spółdzielni, jak również na ulicach było wiadomem, że „Zgoda” żyje i pięknieje, rozwija się od 1870 r.